

Brez truda ni napredka.

Kako drugače pa naj rekó Hribarjevim, če ne „Hribarjevi“? Vrh prijaznega hribčka imajo čedno, belo hišico in druga poslopja, ki so potrebna vsakemu kmetišskemu gospodarju. In zato bi jim pač ne moglo biti nobeno drugo ime primernejše kot „Hribarjevi“. „Kmetje na kmetih“ so Hribarjevi. Toda tudi do mesta nimajo tako daleč, da bi ne mogel Hribarjev Francek, dasi kmetiški deček, kar od doma hoditi v mestne šole.

S sestro Roziko — kadar sta šla skupno od doma — sta šla le do pod hribčka skupaj; pri Dolinarjevem studencu sta se pa že ločila. Francek je krenil na levo v mestno šolo, Rozika pa na desno v domačo, kmetiško. Toda to se je zgodilo redkokdaj. Francek je moral namreč prej odriniti od doma, ker so se pričenjale šole v mestu uro prej kot na kmetih. Francek se je zato vsaj na jesen in pozimi že začel pripravljati v šolo, ko je bilo solnce še daleč za gorami. In tudi ni bila mala ta priprava za pot v mesto. Nihče bi ne mislil, kaj vse je bilo v njegovih čevljih. Poleg volnenih nogavic še mnogo zaplat in pol povesma slame. Zato ni čudno, da je vedno tožil, češ da mu naredi stari Fortelj vedno premajhne čevlje. Tudi obleko iz gorkega sukna so mu radi preskrbeli dobri oče, in kapa-kosmatinka mu je kaj prav hodila, kadar ga je vrhu turškega klanca srečala in pozdravila burja iz tuhinjske doline. Torbica-nahrbtnica tudi ni bila kmalu urejena in napolnjena. Razen knjig in drugih šolskih potrebščin je sprejela v svoje predale vsak dan tudi Franckovo opoldansko južino, kruh-koruzovec, suhe hruške, tudi suhi orehi so se usuli včasih iz nje pod šolske klopi, ali pa je zadehtelo jabolko po šoli, ko je jemal Francek iz nje svojo šolsko ropotijo pred poukom.

To je bila Franckova opoldanska hrana, katero je použil v šoli med dopoldanskim in popoldanskim poukom.

Ker v mestnih šolah traja pouk popoldne dalje kot v kmetiških, zato jo je Francek primahal domov v dobrem mraku, kot je tudi odrinil od doma v jutranjem mraku. Tako je bilo v navadnih zimskih dneh. Kadar je pa naletaval sneg, tedaj je bilo pa še hujše. Toda Francek ni odnehal od vsakdanjega obiska šole. Kolikokrat so vpregli oče v takih dneh konja v snežni plug in orali sneg proti mestu, da je mogel Francek v šolo.

Kako je neki mladi Hribarček napredoval v šoli? Radovedni ste, ker je moral toliko časa porabiti samo za pot v šolo in iz šole.

Prve dni mestnega šolanja mu je bilo kaj neugodno med novimi sošolci, ki so znali že nemške črke in nekaj nemških besed, o čemer ni imel Francek niti pojma. Toda ko se je polagoma privadil, mu je šlo učenje tako od rok, da je do Božiča dal v koš že vse svoje gosposke sošolce Bil je veselje učiteljev in dika vse mestne šole.

Čudno to, da mestni šolarji, ki so imeli šolo tako blizu in pa časa za učenje veliko več kot Francek — pa so se dali posekati od njega. Pač

V šolo se odpravlja

velja tudi tukaj, da brez truda ni napredka. In res se opazuje vedno, da oni dijaki, ki se imajo boriti z večjimi zaprekami, bolj uspevajo v šoli; oni pa, ki imajo ugodno življenje, pa zaostajajo.

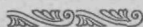
To se je opazilo tudi na Francku.

Izdelal je nižje šole v malem mestu. Dali so ga potem starši v višje šole v večje mesto. Ondi je užival vse udobnosti mestnih dijakov, imel redno hrano, do šole ne daleč in lepo pot, ni mu bilo treba na vse zgodaj v temi v šolo in v mraku nazaj, ni grudil opoldne suhih hrušek in otepal koruznega kruha — toda tudi v šoli mu ni šlo več tako kakor v dobi suhih hrušek in kruha-koruzovca.

Niso se izpolnili vsi upi, ki so jih gojili učitelji njegovi v malem mestu. Vendar pa je postal, kar so pričakovali od njega starši in domači. Pa tudi starši in domači bi bili upali zaman, ko ne bi bil Francek „Hribarjev“ vsaj v prvih letih svojega šolanja.

Je že tako! Smreka v mrzli višavi naredi trdnejši les kot ona v gorki nižini; žito v bistril višinah daje bolj kleno zrnje kot v mehkih nižinah; kamen se obrusi v gorskem potoku in ne v blatni mlakuži; iz človeka se pa naredi kaj veljavnega in koristnega prej v trpkem boju kot v brezskrbnem blagostanju.

F. G.

Ubit vrček.

Z lahnim vrčkom stopa varno
božje Dete po stezici,
zlati žar nebeške luči
mu poljublja rožni lici.

Glavico, posuto s kodri,
lahen rajski svit odeva,
iz oči neskončno lepih
čistost najčistejša seva.

Limbar beli ga pozdravlja,
cvet ob cvetu se mu klanja.
„Ave, ave, naš stvaritelj!“
palma vitka mu pozvanja.

In z usmevom ljubkonežnim
mali Jezušček odzdravlja;
v levi vrček, a desnica
tuintamkaj blagoslavlja.

Pri studencu! — Valčki čisti
se smehljajo mu naproti.
Skloni se — a vrček zdrkne —
in razbit leži ob poti.

Rožno se zalije lice,
milo ustna se zaokroži:
„Mamici ponesem vode,“
dé in že desnico proži.

V krilce zajme iz studenca,
proti domu urno speje;
pa poslušna jasno petje,
ki izgublja se med veje.

Že doma! — K Mariji stopi:
„Mamica, odpusti, prosim,
vrček zdrknil je iz roke,
saj lahko ti v krilcu nosim.“

Ostrmi deviška mati
in poboža Dete svoje,
njena duša pa iskreno
novo hvalnico zapoje.

S. Elizabeta.

